

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Wiertacz w metalu

(722316)

Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Wiertacz w metalu (722316)

Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Wiertacz w metalu (722316)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [713]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie procesów wiercenia w metalu.....	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie procesów wiercenia w metalu.....	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Wiertacz w metalu 722316

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator wiertarki.
- Wiertacz.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 7223 Metal working machine tool setters and operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Janusz Figurski – Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Katowice.
- Adam Gajda – Doradca Consultants Ltd. sp. z o.o., Gdynia.
- Stanisław Popis – Ekspert niezależny (emeryt), Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Sebastian Bieszke – Doradca Consultants Ltd. sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – Doradca Consultants Ltd. sp. z o.o., Gdynia.
- Włodzimierz Walkusz – Doradca Consultants Ltd. sp. z o.o., Gdynia.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Jarosław Buczyński – Jastrzębska Spółka Węglowa SA, Jastrzębie-Zdrój.
- Grzegorz Śliwiński – Jastrzębska Spółka Węglowa SA KWK „Budryk”, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Ornontowicach, Ornontowice.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Elwira Bamburowicz – Zespół Szkół Żeglugi Śródlądowej, Kędzierzyn-Koźle.
- Tadeusz Bąkała – Regionalna Izba Gospodarcza w Lublinie, Lublin.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Wiertacz w metalu wykonuje otwory w przedmiotach (częściach maszyn) metalowych i ze stopów metali za pomocą obrabiarek nazywanych wiertarkami²⁴. Wiertacz w metalu wykonuje również maszynowe gwintowanie⁵ otworów.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Wiertacz w metalu wykonuje wiercenie²³, powiercanie¹⁶, pogłębianie¹³, rozwiercanie¹⁹, nawiercanie⁹ oraz gwintowanie otworów na różnych wiertarkach. Najczęściej wykonywane są otwory o kształcie okrągłym, lecz mogą być wykonywane również otwory o kształcie nieokrągłym (np. o kształcie zbliżonym do trójkątnego, kwadratowego). Procesy wiercenia wykonuje zgodnie z danymi zawartymi w instrukcjach technologicznych⁷. Kontroluje przebieg procesu wiercenia i sprawdza jakość wykonanych otworów. Użytkuje²¹ wiertarki, dozoruje¹ ich pracę oraz wykonuje obsługę bieżącą¹¹. Podczas pracy wiertacz w metalu może przemieszczać przedmioty ciężkie oraz o dużych rozmiarach.

Sposoby wykonywania pracy

Wykonywanie pracy w zawodzie **wiertacz w metalu** polega m.in. na:

- analizowaniu dokumentacji technologicznej wykonywanych procesów wiercenia (rysunków wykonawczych¹⁸, kart technologicznych⁸, instrukcji technologicznych wykonywanych operacji¹² i zabiegów obróbkowych²⁵),
- dobieraniu na podstawie dokumentacji technologicznej wartości parametrów procesów wiercenia (posuwu¹⁵, prędkości skrawania, głębokości wiercenia),
- przygotowywaniu wiertarki do pracy,
- nastawianiu parametrów wiercenia na wiertarce,
- dobieraniu narzędzi obróbkowych¹⁰ i uchwytów mocujących wykorzystywanych podczas wykonywania procesów wiercenia,
- mocowaniu w wiertarce i wymianie narzędzi obróbkowych,
- kontrolowaniu stanu narzędzi obróbkowych,
- ostrzeniu werteł na własne potrzeby,
- przygotowywaniu przedmiotów przeznaczonych do obróbki,
- mocowaniu przedmiotów obrabianych na wiertarce,
- odbieraniu i składowaniu przedmiotów obrobionych,
- transportowaniu (przemieszczaniu) przedmiotów poddawanych procesowi obróbki,
- dozorowaniu pracy wiertarek,
- kontrolowaniu jakości wykonanej obróbki,
- gwintowaniu,
- gratowaniu³ obrobionych otworów,
- wykonywaniu obróbki z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii,
- wykonywaniu obsługi bieżącej, oczyszczaniu i konserwowaniu mechanizmów wiertarek zgodnie z instrukcją obsługi codziennej.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Wiertacz w metalu wykonuje pracę najczęściej w pomieszczeniach zamkniętych z naturalnym lub sztucznym oświetleniem oraz niekiedy na wolnym powietrzu. Praca może odbywać się z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej, w warunkach uciążliwych związanych z oddziaływaniem zmiennej temperatury, drgań, hałasu, konieczności unoszenia oraz przemieszczania dużych i ciężkich przedmiotów podczas wykonywania pracy dorywczej, w pozycji stojącej lub siedzącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Wiertacz w metalu w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- różne rodzaje wiertarek (stołowe, słupowe, stojakowe, promieniowe, rewolwerowe, wielowrzecionowe, współrzędnościowe, sterowane numerycznie, do głębokiego wiercenia, wytaczarki, wiertarko-frezarko-wytaczarki, gwinciarki⁴),
- różne rodzaje narzędzi obróbczych (wiertła, rozwiertaki, pogłębiacze, nawiertaki, gwintowniki⁶),
- przyrządy i uchwyty stosowane do mocowania na wiertarce przedmiotów obrabianych,
- przyrządy i narzędzia do trasowania²⁰,
- narzędzia do gratowania,
- narzędzia do obróbki ręcznej (pilniki, młotki, piłki do metalu, skrobaki),
- przyrządy i narzędzia do wykonywania pomiarów warsztatowych¹⁴,
- urządzenia do transportu przedmiotów poddawanych obróbce (wózki, wciągarki, podnośniki, wielokrążki²², dźwignice² itp.).

Organizacja pracy

Wiertacz w metalu, w zależności od wielkości i specyfiki zakładu pracy, może pracować w systemie jednozmianowym lub wielozmianowym, w różnych godzinach pracy. Może wykonywać pracę samodzielnie lub w zespole, w podstawowym 8-godzinny wymiarze czasu pracy. Kontaktuje się w sposób werbalny lub pisemny z przełożonymi oraz innymi pracownikami zaangażowanymi w proces wiercenia. Praca wiertacza w metalu jest rutynowa, niekiedy wymagająca rozwiązywania problemów i nadzorowana przez bezpośrednich przełożonych. Wyjazdy służbowe występują sporadycznie.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Podstawowymi zagrożeniami związanymi z wykonywaniem zawodu **wiertacz w metalu** są:

- użytkowanie maszyn i urządzeń zasilanych energią elektryczną, mogące prowadzić do porażenia prądem elektrycznym,
- ruchome części maszyn, urządzeń i oprzyrządowania technologicznego, niewłaściwe posługiwanie się narzędziami i urządzeniami, mogące prowadzić do urazów i skaleczeń,
- śliskie, nierówne podłoże, mogące prowadzić do poślizgnięć, upadków i kontuzji,
- unoszenie ciężkich przedmiotów oraz wymuszona pozycja ciała, mogące prowadzić do urazów kręgosłupa,

- występowanie substancji chemicznych w chłodziwie, mogące prowadzić do chorób układu oddechowego, chorób wzroku lub alergii,
- występowanie hałasu ponad dopuszczalne normy, mogące prowadzić do osłabienia słuchu,
- występowanie wiórów i odprysków, odłamków narzędzi obróbkowych, mogące powodować skaleczenia, oparzenia, uszkodzenia skóry lub oczu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **wiertacz w metalu** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu równowagi,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność zmysłu węchu,
- ogólna wydolność fizyczna;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- czucie dotykowe,
- powonienie,
- ostrość słuchu,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- widzenie stereoskopowe (widzenie głębi umożliwiające ocenę odległości),
- zmysł równowagi,
- zręczność rąk,
- zręczność palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- dobra organizacja pracy własnej,
- dobra pamięć,
- koncentracja uwagi,
- rozumowanie logiczne,
- podzielność uwagi,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie),
- szybki refleks i adekwatna reakcja,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- uzdolnienia techniczne,
- zdolności organizacyjne
- zdolność oceny odległości,
- zdolność pracy indywidualnej;

w kategorii cech osobowościowych

- dokładność,
- kreatywne podejście do rozwiązywania problemów,
- obowiązkowość,
- dbałość o jakość pracy,

- punktualność,
- rzetelność,
- samodzielność,
- samokontrola,
- sumienność,
- uczciwość,
- wysoka samodyscyplina,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych (różnych) warunkach środowiskowych,
- wytrwałość i cierpliwość.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne, 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do pracy w zawodzie **wiertacz w metalu** wymagany jest dobry ogólny stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok, a także sprawność zmysłu dotyku oraz węchu. Pod względem wydatku energetycznego praca jest zaliczana do lekkich lub średnio ciężkich. W pracy występuje obciążenie umysłowe dotyczące analizowania, wnioskowania i rozwiązywania problemów, przy zastosowaniu rozumowania logicznego.

Do przeciwwskazań uniemożliwiających pracę w zawodzie wiertacz w metalu można zaliczyć: znaczne wady wzroku i słuchu, przewlekłe choroby płuc, wady serca, alergie, zaburzenia równowagi, choroby układów mięśniowego i kostno-stawowego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **wiertacz w metalu** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) np. w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających.

Alternatywne wykształcenie można uzyskać na drodze rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Kwalifikacje w zawodzie **wiertacz w metalu** można uzyskać w następujący sposób:

- po ukończeniu szkoły branżowej I stopnia (dawniej zasadniczej szkoły zawodowej) w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających i zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie kwalifikacji MG.19 Użytkowanie obrabiarek skrawających, organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oraz uzyskaniu świadectwa/dyplomu,
- po ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie operator obrabiarek skrawających w zakresie kwalifikacji MG.19 Użytkowanie obrabiarek skrawających, organizowanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną oraz uzyskaniu świadectwa, dyplomu,

- po zdaniu egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną Związku Rzemiosła Polskiego i uzyskania tytułu czeladnika lub mistrza w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających,
- w wyniku przyuczenia do zawodu podczas pracy na stanowisku wiertacz w metalu pod nadzorem doświadczonego pracownika oraz samokształcenia i potwierdzenia kwalifikacji.

Preferowane uprawnienia do podjęcia pracy w zawodzie to:

- uprawnienia do pracy z wykorzystaniem dźwignic z poziomu „0”,
- uprawnienia operatora wózka widłowego (jezdniowego podnośnikowego).

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu mogą być także suplementy Europass do dyplomu/świadectwa (w języku polskim i angielskim), wydawane na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Wiertacz w metalu może pracować jako brygadzysta, mistrz, kontroler jakości.

Wiertacz w metalu może podwyższyć swoje kwalifikacje zawodowe poprzez:

- uzyskiwanie kwalifikacji w zawodach pokrewnych,
- uzyskanie wykształcenia średniego i zdobycie tytułu technik mechanik, a następnie zdanie egzaminu dojrzałości i ukończenie szkoły wyższej (kierunki: mechaniczno-technologiczny, budowa maszyn),
- doskonalenie własnych kompetencji zawodowych poprzez uczestniczenie w specjalistycznych kursach i szkoleniach z zakresu obróbki skrawaniem, wykonywania obróbki za pomocą wiertarek specjalizowanych oraz wiertarek sterowanych numerycznie, użytkowania dźwignic, użytkowania wózków widłowych (jezdniowych podnośnikowych), organizowanych przez jednostki uprawnione do prowadzenia tych kursów i szkoleń.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **wiertacz w metalu** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej.

Wiertacz w metalu może potwierdzać kompetencje poprzez:

- zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających w zakresie kwalifikacji MG.19 Użytkowanie obrabiarek skrawających i uzyskanie świadectwa wystawionego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną,
- zdanie egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną Związku Rzemiosła Polskiego i uzyskanie tytułu czeladnika lub mistrza w zawodzie pokrewnym np. operator obrabiarek skrawających,
- uznanie przez pracodawcę kompetencji nabytych przez pracownika podczas wykonywania zadań zawodowych wiertacza w metalu pod nadzorem doświadczonego pracownika oraz samokształcenia – potwierdzonych stosownym zaświadczeniem wydanym przez pracodawcę,
- uzyskanie uprawnień do użytkowania urządzeń dźwignicowych potwierdzonych zaświadczeniem (świadectwem) kwalifikacyjnym, wydanym przez właściwą jednostkę Urzędu Dozoru Technicznego,
- uzyskanie uprawnień do użytkowania wózków widłowych (jezdniowych podnośnikowych) potwierdzone zaświadczeniem (świadectwem) kwalifikacyjnym, wydanym przez właściwą jednostkę Urzędu Dozoru Technicznego.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **wiertacz w metalu** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik mechanik ⁵	311504
Frezer	722301
Operator automatycznej linii obróbki skrawaniem	722302
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	722303
Operator obrabiarek skrawających ⁵	722307
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308
Operator obrabiarek zespołowych	722309
Strugacz	722311
Szlifierz metali	722312
Tokarz/frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	722313
Tokarz w metalu	722314
Ustawiacz maszyn do obróbki skrawaniem	722315

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **wiertacz w metalu** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie wiertarek do pracy.
- Z2 Przygotowywanie przedmiotów (części maszyn) do wykonania procesu wiercenia.
- Z3 Wykonywanie obsługi bieżącej wiertarek.
- Z4 Mocowanie i odbieranie przedmiotów (części maszyn) obrabianych.
- Z5 Użytkowanie i dozowanie pracy wiertarek.
- Z6 Kontrolowanie jakości wykonanego procesu wiercenia.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie procesów wiercenia w metalu

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie procesów wiercenia w metalu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie wiertarek do pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Rodzaje, budowę i sposób działania wiertarek; - Procesy technologiczne¹⁷ wiercenia; - Dokumentację technologiczną procesów wiercenia (w szczególności: instrukcje technologiczne, karty technologiczne); - Parametry pracy wiertarek; - Sposób nastawiania na wiertarkach parametrów pracy;	- Dobierać wiertarkę do wykonania procesu wiercenia; - Dobierać parametry pracy wiertarki na podstawie instrukcji oraz kart technologicznych wykonania procesu wiercenia; - Nastawiać parametry pracy wiertarki zgodnie z zasadami jej użytkowania; - Zaopatrywać wiertarki w niezbędne materiały

• Materiały eksploatacyjne niezbędne do wykonywania procesów wiercenia; • Zasady ostrzenia wiertła; • Uchwyty obróbcze i elementy mocujące na wiertarce przedmioty obrabiane; • Zasady uzbrajania wiertarek w narzędzia obróbcze; • Zasady uzbrajania wiertarek w uchwyty obróbcze i elementy mocujące na wiertarce przedmioty obrabiane; • Instrukcje przygotowania wiertarek do pracy; • Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujące podczas przygotowywania wiertarek do pracy.	eksploatacyjne; • Ostrzyć wiertła na własne potrzeby; • Uzbrajać wiertarki w narzędzia obróbcze, uchwyty obróbcze oraz elementy mocujące na wiertarce przedmioty obrabiane; • Stosować instrukcje przygotowania wiertarek do pracy, • Przygotowywać wiertarki do pracy zgodnie z zasadami i obowiązującymi instrukcjami oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii.

Z2 Przygotowywanie przedmiotów (części maszyn) do wykonania procesu wiercenia

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady rysunku technicznego maszynowego; • Dokumentację (instrukcje, rysunki wykonawcze) określającą sposób przygotowania przedmiotów (części maszyn) do wiercenia; • Właściwości materiałów konstrukcyjnych metalowych oraz ze stopów metali; • Zasady trasowania; • Przyrządy i narzędzia traserskie; • Maszyny, urządzenia, narzędzia obróbcze stosowane podczas przygotowywania przedmiotów (części maszyn) do wiercenia; • Przyrządy oraz narzędzia pomiarowe stosowane podczas przygotowywania przedmiotów (części, elementów) do wiercenia; • Zasady przygotowania przedmiotów (części maszyn) przeznaczonych do wykonania obróbki wierceniem; • Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujące podczas przygotowywania przedmiotów (części maszyn) do wykonania wiercenia.	• Czytać rysunek techniczny maszynowy; • Odczytywać z dokumentacji sposób przygotowania przedmiotów (części maszyn) do wiercenia; • Rozpoznawać i dobierać materiał, z którego wykonane są przedmioty poddawane obróbce; • Wykonywać trasowanie położenia otworów na powierzchniach przedmiotów przeznaczonych do obróbki za pomocą przyrządów i narzędzi traserskich; • Użytkować maszyny, urządzenia, narzędzia obróbcze stosowane podczas przygotowywania przedmiotów (części maszyn) do wiercenia; • Użytkować przyrządy oraz narzędzia pomiarowe stosowane podczas przygotowywania przedmiotów (części maszyn) do wiercenia; • Przygotowywać przedmioty (części maszyn) przeznaczone do obróbki zgodnie z zasadami technicznymi oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii.

Z3 Wykonywanie obsługi bieżącej wiertarek

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Instrukcje obsługi bieżącej wiertarek; • Urządzenia, przyrządy oraz narzędzia monterskie niezbędne do wykonania obsługi bieżącej wiertarek; • Przyrządy pomiarowe niezbędne do wykonania obsługi bieżącej wiertarek; • Rodzaje i właściwości materiałów eksploatacyjnych stosowanych podczas	• Odczytywać z instrukcji zakres obsługi bieżącej wiertarek; • Dobierać urządzenia, przyrządy oraz narzędzia monterskie niezbędne do wykonania obsługi bieżącej wiertarek; • Dobierać przyrządy pomiarowe niezbędne do wykonania obsługi bieżącej wiertarek; • Dobierać i aplikować materiały eksploatacyjne

wykonywania obsługi bieżącej wiertarek; • Zasady obsługi bieżącej wiertarek; • Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujące podczas wykonywania obsługi bieżącej wiertarek.	do wiertarek; • Wykonywać obsługę bieżącą wiertarek zgodnie z instrukcją obsługi bieżącej oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujących podczas wykonywania obsługi bieżącej wiertarek.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie procesów wiercenia w metalu

Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie procesów wiercenia w metalu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Mocowanie i odbieranie przedmiotów (części maszyn) obrabianych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Urządzenia i przyrządy do ustalania i mocowania w wiertarce przedmiotów obrabianych; • Sposoby ustalania i mocowania w wiertarce przedmiotów (części maszyn) poddawanych obróbce; • Zasady transportu przedmiotów poddawanych obróbce na wiertarce; • Zasady odbierania i składowania przedmiotów po wykonaniu procesu wiercenia; • Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujące podczas ustalania, mocowania i odbierania przedmiotów obrabianych.	• Dobierać i użytkować urządzenia i przyrządy do ustalania i mocowania w wiertarce przedmiotów obrabianych; • Transportować i składować przedmioty poddawane obróbce zgodnie z zasadami; • Ustalać, mocować i odbierać przedmioty (części maszyn) poddawane obróbce zgodnie z zasadami technicznymi oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii.

Z5 Użytkowanie i dozorowanie pracy wiertarek	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Instrukcje użytkowania wiertarek; • Symptomy nieprawidłowej pracy wiertarek; • Oznaki nieprawidłowego przebiegu procesu wiercenia; • Sposoby korekty i regulacji parametrów pracy wiertarek; • Metody wiercenia różnych otworów; • Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujące podczas użytkowania i dozorowania pracy wiertarek.	• Załączać oraz wyłączać wiertarki (w tym wyłączać awaryjnie); • Rozpoznawać stany nieprawidłowej pracy wiertarek; • Rozpoznawać oznaki nieprawidłowego przebiegu procesu wiercenia; • Reagować na stany nieprawidłowej pracy wiertarki oraz oznaki nieprawidłowego przebiegu procesu wiercenia w celu ich wyeliminowania; • Korygować oraz regulować wartości parametrów pracy wiertarki; • Użytkować i dozorować pracę wiertarek z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii.

Z6 Kontrolowanie jakości wykonanego procesu wiercenia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady oceny jakości wykonanych otworów; - Typowe wady wykonywanych otworów oraz przyczyny ich powstawania; - Typowe nieprawidłowości przebiegu procesu wiercenia; - Urządzenia, przyrządy i narzędzia pomiarowe stosowane podczas kontroli jakości wykonanych otworów; - Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii obowiązujące podczas kontrolowania jakości wykonanych otworów.	- Określać przyczyny powstawania wad wykonywanych otworów; - Rozpoznawać i charakteryzować typowe wady wykonanych otworów; - Rozpoznawać typowe nieprawidłowości przebiegu procesu wiercenia; - Dobierać i stosować urządzenia, przyrządy pomiarowe w celu kontroli wykonanych otworów; - Organizować stanowisko do kontroli jakości wykonanych otworów; - Kontrolować jakość wykonanych otworów z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii.

3.4. Kompetencje społeczne

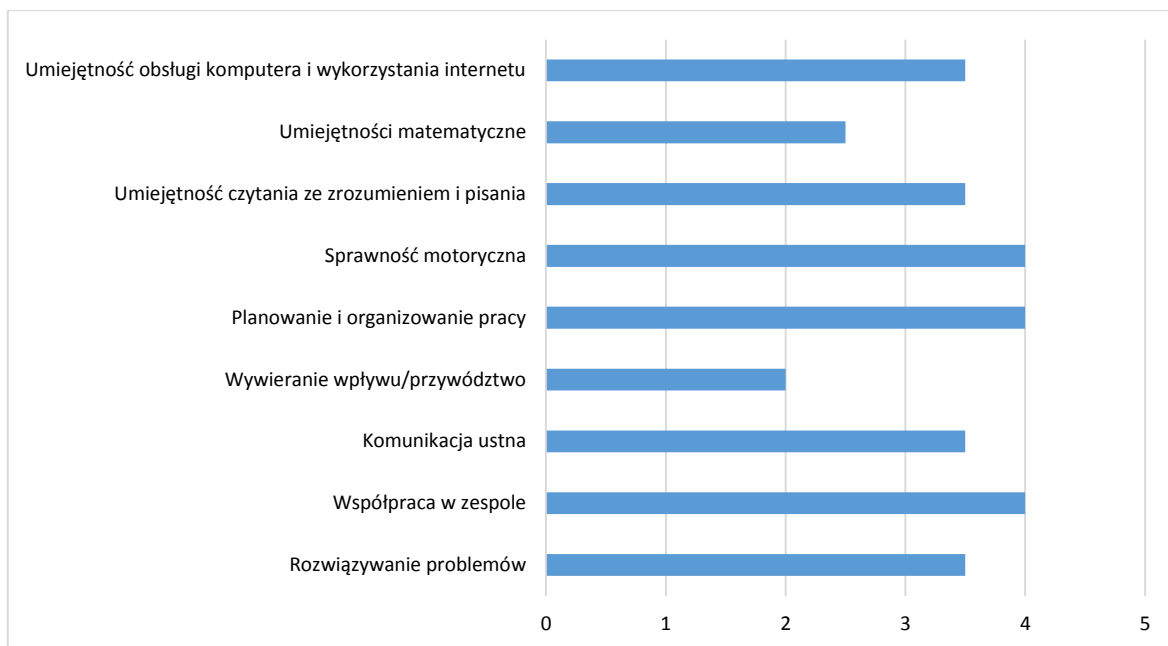
Pracownik w zawodzie **wiertacz w metalu** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Kierowania się zasadami zgodnymi z kulturą i etyką oraz normami obowiązującymi w zawodzie wiertacz w metalu.
- Korygowania własnych działań.
- Podejmowania działania i współdziałania w zespole podczas wykonywania zadań zawodowych wiertacza w metalu.
- Podnoszenia poziomu wiedzy zawodowej, nabywania nowych kompetencji zawodowych w zakresie wykonywania procesów wiercenia w metalu.
- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki wykonywanych działań oraz za maszyny, urządzenia, narzędzia i materiały wykorzystywane podczas wykonywania procesów wiercenia.
- Sprawdzania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych.
- Dbania o porządek na stanowisku pracy.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **wiertacz w metalu**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **wiertacz w metalu**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **wiertacz w metalu** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Pracownik wykonujący zawód **wiertacz w metalu** może podjąć pracę m.in. w zakładach:

- produkujących maszyny i urządzenia,
- produkujących podzespoły oraz części maszyn i urządzeń (np. silniki spalinowe, przekładnie mechaniczne, korpusy maszyn i urządzeń),
- naprawy maszyn i urządzeń,
- usługowych wykonujących obróbkę skrawaniem.

Może także prowadzić działalność gospodarczą w zakresie wykonywania procesów wiercenia. Na rynku pracy zawód wiertacz w metalu można zaliczyć do zawodów zrównoważonych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skills Panorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się pracowników w zawodzie **wiertacz w metalu**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających oferują branżowe szkoły I stopnia, a w przypadku zawodu pokrewnego technik mechanik – branżowe szkoły II stopnia oraz technika.

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji MG.19 Użytkowanie obrabiarek skrawających, które mogą organizować:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację MG.19 potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu wiertacz w metalu oferuje również system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, w zawodzie pokrewnym operator obrabiarek skrawających. Tytuły czeladnika i mistrza w tym zawodzie uzyskuje się po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W celu podnoszenia swoich kompetencji zawodowych **wiertacz w metalu** może uczestniczyć w różnorodnych szkoleniach organizowanych przez przedsiębiorstwa dla własnych pracowników, stażystów oraz kandydatów do pracy, firmy produkujące wiertarki, firmy produkujące narzędzia obróbcze do wykonywania procesów wiercenia, firmy produkujące narzędzia i urządzenia pomiarowe stosowane w procesach wiercenia oraz kontroli jakości wykonanych otworów, wyspecjalizowane firmy szkoleniowe, organizacje branżowe. Szkolenia mogą odbywać się w formie stacjonarnej lub on-line.

Przykładowa tematyka szkoleń i kursów dla zawodu wiertacz w metalu to:

- nowoczesne układy sterowania wiertarek,
- użytkowanie wiertarek sterowanych numerycznie,
- użytkowanie urządzeń dźwignicowych,
- systemy pomiarowe stosowane w procesach wiercenia otworów,
- wiercenie termiczne otworów.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych: Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>**4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów**

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **wiertacz w metalu** wynosi najczęściej od 2400 zł do 5500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom zarobków osób wykonujących zawód wiertacz w metalu uzależniony jest m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- wydajności pracy,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- liczby przedsiębiorstw działających na danym terenie,
- regionu Polski,
- koniunktury na rynku wytwarzania maszyn i urządzeń.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **wiertacz w metalu** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie uniemożliwia stania, schylania się i swobodnego poruszania się; wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręcze i inne udogodnienia,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O) w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i innymi, pod warunkiem że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. poz. 1468).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych (Dz. U. Nr 79, poz. 849, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Blicharski M.: Inżynieria materiałowa. Stal. WNT, Warszawa 2009.
- Dobrzański L. A.: Podstawy nauki o materiałach i metaloznawstwo. WNT, Warszawa 2002.
- Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016.
- Figurski J., Popis S.: Rysunek techniczny zawodowy w branży mechanicznej i samochodowej. WSiP, Warszawa 2016.
- Figurski J., Popis S.: Wykonywanie elementów maszyn, urządzeń i narzędzi. WSiP, Warszawa 2015.
- Figurski J., Popis S.: Wykonywanie obróbki na konwencjonalnych obrabiarkach skrawających. WSiP, Warszawa 2016.
- Grzesik W.: Podstawy skrawania materiałów konstrukcyjnych. PWN, Warszawa 2018.
- Klimpel A.: Spawanie, zgrzewanie i cięcie metali – technologie. WNT, Warszawa 2010.
- Legutko S.: Obsługa maszyn i urządzeń. WSiP, Warszawa 2013.
- Łubiński M., Żółtowski W.: Konstrukcje metalowe, Część II. Arkady, Warszawa 2004.
- Zawora J.: Podstawy technologii maszyn. WSiP, Warszawa 2007.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2>
- Informator o egzaminie w kwalifikacji MG.19 Użytkowanie obrabiarek skrawających: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/722307.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Operator obrabiarek skrawających: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/722307.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal narzędzi: <https://portalnarzedzi.pl/arttykul/akademia-slusarstwa-czesc-xv-technika-wiercenia>

- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego: Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dozorowanie pracy wiertarki	Czuwanie nad działaniem wiertarki w celu zapewnienia poprawności jej pracy i zapobieżenia ewentualnym nieprawidłowościom.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016
2	Dźwignice	Urządzenia służące do przemieszczania pionowego lub poziomego ładunków na niewielkie odległości za pomocą haka lub chwytaka (np. suwnica, żuraw, wciągarka, przyciągarka).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Klimpel A.: Spawanie, zgrzewanie i cięcie metali – technologie. WNT, Warszawa 2010
3	Gratowanie	Usuwanie ostrych krawędzi, zadziórów powstałych na krawędziach przedmiotów poddawanych obróbce skrawaniem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/gratowanie [dostęp: 31.03.2019]
4	Gwinciarka	Maszyna stosowana do nacinania gwintów w produkcji średnio i wielkoseryjnej.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016
5	Gwintowanie	Proces nacinania gwintu.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016

6	Gwintownik	Narzędzie do wykonywania gwintu, czyli spiralnego wyżłobienia na bocznej ścianie śruby, wkrętu albo na wewnętrznej ścianie nakrętek lub otworów.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016
7	Instrukcja technologiczna	Dokument zawierający precyzyjny zapis przebiegu wykonania określonych czynności, wyszczególniający: stanowisko robocze, kolejne zabiegi, warunki obróbki dla poszczególnych zabiegów oraz wszelkie pomoce niezbędne do wykonania danej operacji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://staff.uz.zgora.pl/gmanias/Pliki/Proces%20technologiczny.pdf [dostęp: 31.03.2019]
8	Karta technologiczna	Spis operacji uzupełniony wyszczególnieniem stanowiska roboczego dla każdej z nich i wskazaniem pomocy specjalnych oraz podaniem czasu niezbędnego do ich wykonania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://staff.uz.zgora.pl/gmanias/Pliki/Proces%20technologiczny.pdf [dostęp: 31.03.2019]
9	Nawiercanie	Wykonywanie otworu o kształcie stożka za pomocą odpowiednio ukształtowanego narzędzia zwanego nawiertakiem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/nawiercanie;4009284.html [dostęp: 31.03.2019]
10	Narzędzia obróbcze	Przyrząd posiadający odpowiednio ukształtowane ostrza stosowany do usuwania zbędnej warstwy materiału z przedmiotów poddawanych obróbce: np. wiertło, rozwiertak, pogłębiacz, nawiertak, gwintownik.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016
11	Obsługa bieżąca	Zespół czynności związanych z utrzymaniem zdolności użytkowej maszyn i urządzeń w czasie. Obejmuje ona: zachowanie czystości maszyn i urządzeń, smarowanie powierzchni styku elementów ruchomych, regulację podstawowych mechanizmów, uzupełnianie materiałów eksploatacyjnych, kontrolę stanu osłon ochronnych i innych elementów bezpieczeństwa pracy maszyn i urządzeń.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://wsowl.files.wordpress.com/2012/07/eksploatacja.pdf [dostęp: 31.03.2019]
12	Operacja obróbkowa	Część procesu technologicznego wykonana na jednym stanowisku roboczym przez pracownika na jednym przedmiocie bez przerwy na inną pracę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://simr.pw.edu.pl/var/www/glowna/storage/original/application/99730dfe6f1320e6d7b55c150cf9a3e1.pdf [dostęp: 31.03.2019]
13	Pogłębianie	Zwiększenie średnicy początkowej istniejącego otworu (np. w celu możliwości ukrycia łba śruby, podkładki lub uszczelki) lub zmiana powierzchni czołowej dookoła otworu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/nawiercanie;4009284.html [dostęp: 31.03.2019]
14	Pomiary warsztatowe	Pomiary wymiarów liniowych oraz kątów przedmiotów obrabianych. Pomiary warsztatowe przeprowadza się w celu stwierdzenia, czy przedmiot został wykonany zgodnie z rysunkiem technicznym.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Figurski J., Popis S.: Wykonywanie elementów maszyn, urządzeń i narzędzi. WSiP, Warszawa 2015

15	Posuw	Przemieszczanie wiertła wzdłuż osi wykonywanego otworu, bez poprawy dokładności i chropowatości powierzchni otworu.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016
16	Powiercanie	Powiększanie średnicy już wykonanego otworu za pomocą wiertła.	Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. WSiP, Warszawa 2016
17	Proces technologiczny	Część procesu produkcyjnego związana ze zmianą kształtu, wymiarów, jakości powierzchni i właściwości fizykochemicznych przedmiotów obrabianych. Inaczej jest to stopniowe nadawanie kształtu, dokładności i właściwości użytkowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://simr.pw.edu.pl/var/www/glowna/storage/original/application/99730dfe6f1320e6d7b55c150cf9a3e1.pdf [dostęp 31.03.2019]
18	Rysunek wykonawczy	Rysunek techniczny przedstawiający kształt przedmiotu, wymiary, tolerancje, rodzaj materiału, strukturę geometryczną powierzchni przedmiotu. Stanowi podstawę do opracowania procesu technologicznego wykonania przedmiotu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Figurski J., Popis S.: Rysunek techniczny zawodowy w branży mechanicznej i samochodowej. WSiP, Warszawa 2016
19	Rozwiercanie	Obróbka wykonanych otworów przeprowadzana w celu zwiększenia dokładności wymiarowo-kształtowej otworu oraz chropowatości powierzchni bocznej otworu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Figurski J., Popis S.: Wykonywanie obróbki na konwencjonalnych obrabiarkach skrawających. WSiP, Warszawa 2016
20	Trasowanie	Czynność polegająca na wykreśleniu na powierzchni przedmiotów linii (tzw. linii traserskiej), wzdłuż której wykonywana ma być obróbka części. Linie traserskie mogą być również wykreślane w celu wyznaczenia miejsca montażu maszyny lub urządzenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://portalnarzedzi.pl/arttykul/akademia-slusarstwa-czescix-trasowanie [dostęp: 31.03.2019]
21	Użytkowanie	Korzystanie z maszyn, urządzeń, narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://wsowl.files.wordpress.com/2012/07/eksploatacja.pdf [dostęp: 31.03.2019]
22	Wielokrążek	Zespół krążków linowych stałych i ruchomych opasanych jedną liną, pozwalający na zwielokrotnienie siły, używany do podnoszenia ciężarów, naciągania lin itp.	https://sjp.pl/wielokr%C4%85%C5%BCek [dostęp: 31.03.2019]
23	Wiercenie	Obróbka skrawaniem za pomocą narzędzia nazywanego wiertłem. W wyniku wiercenia powstaje w materiale obrabianym otwór.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Figurski J., Popis S.: Wykonywanie obróbki na konwencjonalnych obrabiarkach skrawających. WSiP, Warszawa 2016

24	Wiertarka	Maszyna służąca do wykonywania otworów w przedmiotach w wyniku wykonania procesu wiercenia. Rozróżnia się następujące rodzaje wiertarek: a) ręczne – wiertarki trzymane przez wiertacza w rękach posiadające napęd ręczny, elektryczny lub pneumatyczny, b) stołowe – niewielkie wiertarki mocowane na stole warsztatowym, c) szeregowe – wiertarki stołowe, słupowe lub stojakowe ustawione w szeregu na jednej podstawie, posiadające wspólny stół, po którym przemieszczane są przedmioty obrabiane przesuwane do kolejnych wiertarek, gdzie wykonywana jest obróbka, d) promieniowe – posiadają obrotowe ramię zamontowane na kolumnie wiertarki; na końcu ramienia znajduje się wrzeciono z wiertłem; położenie osi wykonywanego otworu uzyskiwane jest poprzez obrót ramienia względem osi kolumny wiertarki oraz przesunięcia wrzeciona wzdłuż ramienia, e) rewolwerowe - posiadają głowice rewolwerowe, w których zamocowane są różne wiertła wykorzystywane podczas wykonywania procesu wiercenia zamocowanego na stole wiertarki przedmiotu, f) wielowrzecionowe – posiadające wiele wrzecion, w których osadzone są narzędzia obróbcze; umożliwiają jednoczesne wiercenie wielu otworów, g) współrzędnościowe – umożliwiają wiercenie wielu otworów z zachowaniem dużej dokładności położenia ich osi, h) wiertarki do głębokich otworów – umożliwiają wiercenie otworów o dużej długości, i) wytaczarki – przeznaczone są do obróbki otworów o wysokiej dokładności wykonania i o większych średnicach, j) wytaczarko-frezarki – przeznaczone są do wytaczania otworów oraz frezowania płaszczyzn.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Legutko S.: Obsługa maszyn i urządzeń. WSiP, Warszawa 2013
25	Zabieg obróbkowy	Część operacji wykonywana za pomocą tych samych narzędzi, przy zachowaniu niezmiennych parametrów obróbki, przy jednym zamocowaniu i pozycji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://simr.pw.edu.pl/var/www/glowna/storage/original/application/99730dfe6f1320e6d7b55c150cf9a3e1.pdf [dostęp: 31.03.2019]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.